

FERRAN TORRENT

UN DINAR
UN DIA
QUALSEVOL

TRANSIT

El públic de l'estadi restà en silenci, com si l'existència de milers de persones s'haguera aturat en sec; la veu del narrador d'una ràdio local es transformà de sobte en un to apagat, trist. El València havia caigut eliminat de la Copa del Rei. A la Lliga no tenia cap possibilitat de classificar-se per a Europa, una font menys de prestigi i d'ingressos; una enorme decepció que tindria no sols conseqüències esportives sinó també socials.

El club de Mestalla, a mans de Bancam, estava en venda i potser aquesta derrota precipitaria l'operació a la qual aspiraven diversos grups empresarials. Com era possible, em preguntava, tant d'interès per una societat anònima en fallida tècnica? Probablement, perquè els compradors tenien la certesa que ni Bancam, ni la Generalitat, que havia avalat un deute de vora quatre-cents milions d'euros (un govern responsable subsidiari d'un club de futbol en plena crisi econòmica), deixarien que s'estimbara el València CF. Massa implicacions socials i polítiques, tot i que el poder sap que, una vegada superat un punt de protesta, la societat s'entrega, es rendeix. No en el futbol, però, que és l'única societat civil que funciona.

Havien de calmar uns aficionats que ben bé podien resignar-se a una tragèdia econòmica que els culpabilitzava i els castigava, introduïts com a figurants en un temps que no era el d'ells, en una raó que no els pertanyia, en una història que no els reconeixia, però que de cap de les maneres s'avindrien a la

desaparició o denigració esportiva del seu club. Ni al poder financer, ni al polític –qualsevol poder polític– els interessava una massa social amb les emocions més primitives descontrolades. No era escaient, per tant, més frustració afegida.

Vaig fer zàping per les diverses televisions locals –l'oficialista Canal 9 estava oficialment desconnectada–, amb els seus telepredicadors clamant pel «sentiment» ferit. A la banca, al govern autonòmic i als grans constructors –els autèntics dissenyadors del territori–, que anys enrere s'abocaren al club de Mestalla per posar en marxa un extraordinari negoci immobiliari especulatiu, ara els esclatava a les mans un excepcional problema difícil de resoldre. En realitat, el problema l'assumia en solitari la rescatada Bancam. La Generalitat funcionava a còpia de crèdits i els grans de la construcció, en concurs de creditors la majoria, esperaven temps millors per obrir les caixes fortes o repatriar els diners asilats a Andorra o a Suïssa. El problema és teu, Bancam (i de rebot, políticament, del govern): d'una banda, els crèdits d'un club insolvent sumaven al voltant dels quatre-cents milions; de l'altra, la massa social no permetria una solució racional (un equip en penitència esportiva durant molts anys), exigiria solucions. El to indignat dels telepredicadors m'ho ratificava.

Un d'ells, mirada fixa a la càmera, un primer pla estudiat, amb un posat acusador, deia: No jugueu amb els sentiments de l'afició. Un missatge clar per a Bancam: fes el que vulgues, però arregla-ho (arregla-ho al nostre gust). I com s'ho faria per solucionar-ho, una entitat rescatada amb diners públics? Regalant quatre-cents milions d'euros a un grup privat d'inversors? Concedint-los un crèdit que negaven als autònoms, particulars i a la xicoteta i mitjana empresa? Bancam, entre l'espasa i els

aficionats; la Generalitat, entre Bancam i els electors; els constructors, desapareguts.

Hui, afegí el locutor, estarem tota la nit en directe. Esperem les vostres telefonades, digué tot passejant el dit per damunt de nou números que ocupaven gairebé mitja pantalla. De sobte el telèfon va començar a sonar. Tota la nit en directe!, va insistir cofoi del seu poder de convocatòria, però jo tenia els collons agres d'escoltar-lo i molèsties a les cervicals de tantes hores assegut al sofà.

Fa nou mesos que no plou com cal a València (una semblança africana més). Des de la darrera setmana d'agost, que caigué aigua durant tres dies seguits, que la terra d'horta no fa saó. Doncs bé, si escampa quatre gotes la gent diu que «fa mal oratge». Amb aquest públic pots posar en pràctica la política que et vinga de gust. Comence a sospitar, d'altra banda, que els apocalíptics del canvi climàtic són prudents en les seues pre-diccions. Tot està polsós menys el cel, blau i net allà dalt, molt amunt, d'un caire marró i brut ací baix. Des del poble es veu la ciutat encerclada per una mena de boira ennegrada que ni el mar és capaç d'engolir. El mar: quan érem xiquets passàvem huit o deu hores a la platja de Pinedo i a tot estirar et rascava l'esquena, unes pelletes fines que la mare et llevava.

Soc de l'opinió que el món està estudiat per autodestruir-se (l'obsolescència programada per l'univers), que qualsevol intent d'aturar-ho és una ingenuïtat. Els que ja tenim una perspectiva de la història recent sabem que la vida ha canviat més en els últims quaranta anys que en deu segles. No hi ha temps de pair res, et fatiga, et rendeixes bo i llançant la tovallola ben

lluny. Potser per això hem involucionat de militants escèptics a ciutadans passius; cronistes de la demolició refugiats en l'arrogància del que observa un idiota caminant per una carretera, la carretera s'acaba però l'idiota continua caminant.

Hi ha dies que el pessimisme t'endinsa en la desídia, en una incapacitat profunda física i mental; dies en què has de fer un esforç suplementari per encarar la vida; dies en què la intolerància i l'agressivitat suren de forma espontània. Els parroquians del bar Antonio m'ho accentuen. No hauria d'haver vingut a desdejunar. L'afecte solidari que sent per ells hui s'ha transmutat en menyspreu. I el que és pitjor, en un rebuig des de la superioritat moral i intel·lectual. Per què encara em sorprèn que els capfique més una desfeta futbolística que la implacable derrota vital que els encalça? Homes i dones que viuen d'un subsidi escàs i peremptori tristos per un esdeveniment esportiu. Com si no ho saberes, que sempre ha sigut així i sempre ho serà. En la dictadura i en la democràcia, el poder té necessitat d'una massa social distreta. D'ací que la classe política cada vegada siga més mediocre. No han d'esforçar-s'hi.

Sense ni tan sols saludar-los amb un bon dia d'hàbit (de tota manera no m'haurien sentit, cridant com estaven tots), vaig agafar un diari i me'n vaig anar a l'extrem més solitari de la barra, junt amb un desconegut que, amorrat a un didalet de rom a vessar, feu un glopet. Quin mal gust, vaig pensar, fins que em vaig adonar que patia de pàrkinson i el tremolor de les mans li esquitxava de rom la camisa. Totes les malalties tenen una component d'humiliació.

Vaig haver de repetir a l'Antonio que em servira un cafè amb llet en tassa, amb la llet tèbia (m'ha dit el dentista que tinc les genives sensibles. És l'únic que tinc sensible, hui). Si

els clients discutien entre ells, l'Antonio discutia amb tots. Es desplaçava per l'interior de la barra, ara en un rogle, ara en l'altre. No debades ell era el que de més informació disposava i a tots els l'oferia. Allò que escoltava en una punta ho abocava en l'altra fins que el vaig enxampar d'un muscle per tal que m'atenguera.

Algú em va dir alguna cosa, però jo tenia la vista en la portada d'un diari, en el titular sobre la «tragèdia» del València, que ocupava el mateix espai que hauria tingut l'inici de la tercera guerra mundial. La resta de notícies, com ara el sobrecost d'un tram de l'AVE en un 230% (els sobrecostos a les obres públiques formaven part de les nostres tradicions), tenien un espai menor a un costat, potser perquè eren informacions habituals. Llavors vaig recordar l'escàndol de la prostitució infantil a la dècada dels huitanta, que tingué lloc a València, notícia que vaig ser el primer a publicar gràcies al fet que un dels advocats del cas em va deixar fullejar el sumari. Durant uns dies fou notícia extraordinària de portada; un mes després eren breus rutinaris a la secció de successos.

A la pàgina dos, un editorial d'urgència sobre la necessitat de refer el València, comminant Bancam a una solució, en la mateixa línia que les declaracions postpartit dels diferents líders de les formacions polítiques, tots amoïnats, tots predisposats al que calga per retornar el club de Mestalla a la primera línia: «València ho necessita». De fet, una setmana abans els socialistes demanaven que la ciutat fora seu permanent de la final de la Copa del Rei. Un gran negoci per a l'hostaleria: milers d'aficionats que venen al matí, se'n van havent acabat el partit després d'empassar-se milers de llaunes de cervesa i pixar-les pertot arreu. Pluja daurada per a una economia tan malmesa.

Vaig comptar deu pàgines de la secció d'esports dedicades al «tràgic» esdeveniment. Un poc més i no deixen espai per a la publicació més valorada del diari: l'horòscop. És igual el mes en què vas nèixer si ets valencià. Em prenc el cafè amb llet mentre passe els fulls d'esma i m'ature a les pàgines de societat, amb una foto de la Monica Lewinsky, de la qual reproduceixen, en part, un article de la revista *Vanity Fair*. De nou torna a parlar del seu afer amb Bill Clinton. Ja havia complit els quaranta anys, la Lewinsky, però viuria bé d'una fel·lació presidencial la resta de la vida. Una mamada així hauria de cotitzar a l'IBEX 35.